

Szanowny Pan

Pan Jan Vincent - Rostowski

Minister Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

Środowiska osób niepełnosprawnych analizując projekt budżetu państwa na rok 2011, podany do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, stwierdzają ze zdumieniem i niedowierzaniem, że środki przewidziane w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację społeczną i zawodową zostały drastycznie zmniejszone. Potwierdza to obserwowaną od kilku lat tendencję obniżania wysokości dofinansowania tych działań, na ogół prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Na rehabilitację społeczną i zawodową przeznaczano w kolejnych latach:

1. Na programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON (m.in. Pegaz, Student II, Komputer dla Homera, Sprawny dojazd, Uczeń na wsi) realizowane częściowo przez centralę PFRON a częściowo przez samorządy
 - w 2008 roku – **681 512 tys. zł** (w tym program Partner kierowany do organizacji pozarządowych)
 - w 2009 roku – **312 373 tys. zł**,
 - w 2010 roku – **63 463 tys. zł**.

Plan na rok 2011 wynosi 348 tys. zł. Stanowi to 0,05% w stosunku do roku 2008 i 0,11% w stosunku do roku 2009.

2. Na zadania realizowane przez samorządy powiatowe i wojewódzkie z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej (w tym m.in. zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej, likwidacja barier, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, i inne)
 - w 2008 roku – **1 057 000 tys. zł**,
 - w 2009 roku – **785 000 tys. zł**,
 - w 2010 roku – **703 000 tys. zł**.

Na rok 2011 zaplanowano 640 004 tys. zł, to znaczy 60,55% w stosunku do roku 2008.

3. Na zadania zlecane organizacjom pozarządowym i fundacjom:
 - w 2008 roku – **149. 878 tys. zł** (w ramach wymienionych wyżej programów Rady Nadzorczej),
 - w 2009 roku – **145.900 tys. zł** (na realizację art. 36 ustawy o rehabilitacji),
 - w roku 2010 – **92.900 tys. zł**.

Plan na 2011 rok wynosi 20 000 tys. zł, to znaczy 13,34% w stosunku do roku 2009 lub 21,53% w stosunku do roku 2010. Warto zauważyć, że w budżecie zadaniowym przewidziana kwota określona jest jako 0 zł.

Rehabilitacja społeczna obejmuje działania skierowane na funkcjonowanie w życiu codziennym i społecznym osób dotkniętych różnymi biologicznymi ograniczeniami, czyli na umożliwianie im przekraczania barier, na jakie napotykają w nieprzystosowanym środowisku fizycznym i społecznym. Celem rehabilitacji społecznej jest osiąganie przez te osoby jak najpełniejszego uczestnictwa w głównym nurcie życia społecznego. Jej częścią jest rehabilitacja zawodowa, która umożliwia osobom niepełnosprawnym pracę oraz uczestnictwo w życiu gospodarczym. Dzięki rehabilitacji społecznej (funkcjonalnej) osoby niepełnosprawne są przygotowane do życia aktywnego, jak najmniej zależnego od opieki i pomocy innych, a jak najbardziej samodzielnego i samowystarczającego. Wykazane wyżej drastyczne obniżenie dofinansowań, a w konsekwencji ograniczenie działań wyrównujących szanse osób niepełnosprawnych narusza prawa człowieka i jest dyskryminacją w dostępie do usług decydujących o jakości ich życia. Natomiast dla polityki pro-zatrudnieniowej, tak priorytetowo traktowanej przez państwo, będzie oznaczać ograniczenie liczby osób niepełnosprawnych przygotowanych funkcjonalnie do podejmowania aktywności zawodowej.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, a także zawodowej, zwłaszcza w przypadku poważnych niepełnosprawności, oraz wspierania ich rodzin, podejmują najczęściej organizacje pozarządowe samych osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz działających na ich rzecz, a także fundacje. Na ogół polegają one na prowadzeniu form ciągłej, kompleksowej rehabilitacji funkcjonalnej dzieci i dorosłych trwale niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym. Zespoły rehabilitacyjne i placówki działają w systemie ciągłym w obiektach przystosowanych architektonicznie i wyposażonych w specjalistyczny sprzęt, gdzie pracuje profesjonalna kadra (psychologowie, logopedzi, rehabilitanci, terapeuci zajęciowi, doradcy zawodowi, trenerzy pracy, lekarze). Zorganizowany jest również transport, co umożliwia dowóz niepełnosprawnych beneficjentów również z terenów wiejskich. Dzięki tym placówkom rodziny, odciążane od opieki w ciągu dnia, mogą normalnie żyć i pracować. Funkcjonalna rehabilitacja w systemie kursowym przygotowuje osoby ze znacznymi ograniczeniami sprawności do samodzielnego przemieszczania się, korzystania ze sprzętu, orientacji w przestrzeni, komunikowania się itp.

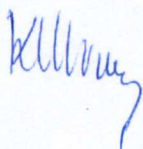
Jakie skutki wywołuje trwająca od kilku lat niszcząca polityka finansowa? Ograniczane są programy, aż do ich likwidacji, zwalniana jest specjalistyczna kadra; jedno z rodziców zmuszane jest do rezygnacji z pracy, aby zapewnić opiekę swemu dziecku w domu, czego konsekwencją staje się niewydolność ekonomiczna rodziny i ustawianie się w kolejce po świadczenia socjalne. Po pewnym czasie, pozbawiona wsparcia rodzina występuje o umieszczenie swojego niepełnosprawnego członka w domu pomocy społecznej. Przybędzie bezradnych, biernych życiowo, uzależnionych od opieki i zasiłków, bezrobotnych i wykluczonych. Ubędzie niezależnych ekonomicznie, płacących podatki, zarabiających na swoje uprawnienia rentowe i emerytalne.

Zagrożenie dotyczy ok. 50 tys. osób niepełnosprawnych, ok. 100 tys. osób w ich rodzinach oraz ok. 20 tys. profesjonalnej kadry. Dla blisko 400 organizacji obywatelskich, które są podmiotami prowadzącymi rehabilitację społeczną, a więc są też pracodawcami, w tym osób niepełnosprawnych, zagrożenie oznacza grupowe zwolnienia personelu w placówkach (na co nie mają one środków), a w konsekwencji - bankructwo.

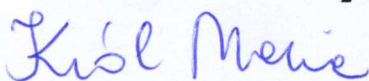
Obywatele, którzy dla dobra wspólnego, wypełniając lukę w działaniach państwa, wieloletnim wysiłkiem zbudowali niepubliczny system usług rehabilitacyjnych i wspierających w integracji, a teraz są zmuszani do jego likwidowania, nigdy już nie podejmą wysiłku odbudowy. Wobec wartości i zasad formułowanych przez Unie Europejską oraz prawo międzynarodowe (Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych) w podejściu do osób niepełnosprawnych powoli cofamy się do lat 80-tych ubiegłego wieku. A przecież to, co robią dla niepełnosprawnych organizacje pozarządowe jest zadaniem publicznym, za które odpowiada państwo prawne. Czy nikt nie czuje się za to zadanie odpowiedzialny?

Zwracamy się do wszystkich, od których zależy podział środków publicznych – zarówno PFRON-owskich jak i z budżetu państwa, aby w budżecie na rok 2011 została zapewniona kwota w wysokości ok. 200 mln zł na ratowanie rehabilitacji społecznej i zawodowej prowadzonej przez organizacje pozarządowe. Niezbędne są także środki na programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON oraz na realizację zadań przypisanych samorządom.

Z poważaniem

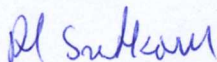
Krystyna Mrugalska *Wiceprzewodnicząca Zarządu Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych,
Prezes Honorowy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób
z Upośledzeniem Umysłowym*

Maria Król *Przewodnicząca Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym
"Krok za krokiem" w Zamościu*

Małgorzata Gorący *Wiceprezes Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych,
Prezes Dolnośląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom
i Młodzieży z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym „OSTOJA”*

Alicja Szatkowska *Prezes Milickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci
i Osób Niepełnosprawnych*

Pismo tej samej treści otrzymują także:

Pan Michał Boni, Minister w Kancelarii Premiera Rządu RP

Pan Jarosław Duda, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej,
Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Pan Sławomir Piechota

Posel na Sejm RP, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Rodziny

Do wiadomości:

Pan Marek Plura

Posel na Sejm RP, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Pan Wojciech Skiba

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych